

Program wychowawczo – profilaktyczny Szkoły Podstawowej nr 53
im. Mariusza Zaruskiego w Warszawie

„(...) Ta szkoła jest zupełnie wyjątkowa, a dziś trzeba wyjątko-
wych szkół, żeby wychować normalną młodzież”

Zbigniew Zapasiewicz, wpis do szkolnej Złotej Księgi

Warszawa, wrzesień 2017

Spis treści:

1. Podstawa prawna
2. Wprowadzenie do programu
3. Misja szkoły
4. Wizja szkoły
5. Diagnoza środowiska wychowawczo - profilaktycznego
6. Podstawowe założenia realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego
7. Cele ogólne
8. Cele szczegółowe
9. Zadania i obowiązki podmiotów realizujących program
10. Oczekiwane efekty i sylwetka absolwenta
11. Sposoby ewaluacji

1. Podstawa prawna

- Statut Szkoły Podstawowej nr 53 im. Mariusza Zaruskiego w Warszawie
- Priorytety Ministra Edukacji Narodowej na rok szkolny 2017/2018
- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017r. Poz.59)
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526)
- Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 957).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2017 r. poz. 1189).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2015 r. poz. 1249).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2016 r. poz. 1943 ze zm.).
- Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 487).
- Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 783).

2. Wprowadzenie do programu wychowawczo – profilaktycznego

W procesie kształcenia i wychowania niezbędne są autorytety, wzorce osobowe. Postać Mariusza Zaruskiego jest dla nas drogowskazem w niełatwej pracy nad kształtowaniem młodych umysłów i serc, nad tworzeniem „spizowych charakterów”, o których tak marzył nasz patron. Był to człowiek niezwykle, utalentowany, wzór bogatej osobowości. Bliska mu była idea wszechstronnego wychowywania młodzieży, chciał, by młodzi Polacy stali się twardzi jak granit, a dusze mieli czyste i głębokie jak morze.

W nawiązaniu do wartości reprezentowanych przez naszego patrona, stawiając na wszechstronny rozwój osobowości, propagujemy i dbamy o rozwój zainteresowań i zdolności uczniów, kształtujemy zasady moralne, postawy patriotyczne i altruistyczne, preferujemy zdrowy styl życia, umiejętności budowania dobrych relacji z innymi. Pragniemy, aby w szkole panowała atmosfera przyjaźni, wzajemnej akceptacji szacunku. Naszym celem jest rozbudzenie ciekawości świata i ludzi w każdym uczniu. Chcemy wychowywać młodego człowieka z bogatą wyobraźnią, otwartego na pomysły i inspiracje płynące od innych osób oraz gotowego szukać nowych, lepszych i oryginalnych rozwiązań. Wierzymy, że nasza szkoła przygotowuje absolwenta do samodzielnego funkcjonowania w otaczającym go świecie.

3. Misja szkoły

Wspieramy młodych ludzi w wyborze właściwych zachowań, by w konsekwencji pomóc im wybrać drogę życiową zgodną z ich możliwościami i marzeniami. Dokładamy wszelkich starań, by nasi uczniowie wierzyli w siebie, szanowali innych i zawsze byli dumni z faktu, że są „od Zaruskiego”.

4. Wizja szkoły

Rozwój psychiczny, społeczny, fizyczny i intelektualny dziecka bezustannie wzajemnie się przenikają. Mając tę świadomość robimy wszystko, by przez cały okres edukacji młodego człowieka - wspierać jego rozwój holistycznie równocześnie we wszystkich obszarach.

*Kształtujemy swoje charaktery,
aby były twarde jak tatrzański granit.
Chcemy mieć dusze głębokie i czyste
jak morze i trzymać zawsze kurs w słońce.*

M.Zaruski

A. Rozwój psychiczny – jak go wspieramy?

- indywidualnie podchodzimy do każdego ucznia mając na względzie jego rozwój emocjonalny i intelektualny,
- kształtujemy wrażliwość uczuciową,
- ćwiczymy panowanie nad emocjami i kontrolę własnych zachowań,
- wskazujemy konsekwencje określonych działań, doskonalimy umiejętność podejmowania odpowiedzialnych decyzji,
- wzmacniamy pozytywne i realne poczucie własnej wartości,
- wspieramy w trudnościach i pomagamy je przezwyciężyć,
- staramy się słuchać, a nie oceniać,
- skupiamy się na mocnych stronach dziecka, pracując jednocześnie nad tymi słabszymi,
- motywujemy do ćwiczenia cierpliwości, wytrwałości i odwagi,
- zachęcamy do swobodnych wypowiedzi i wyrażania swojego zdania,
- wskazujemy mocne strony ucznia, zachęcając go do dostrzegania własnych sukcesów.

Dlaczego nam na tym zależy?

Bo każde dziecko jest dla nas kimś wyjątkowym, a nie anonimowym numerem w dzienniku.

*Zawsze najważniejszy będzie dla nas drugi człowiek
i nawet na krańcach świata będziemy gotowi*

wyciągnąć do każdego pomocną dłoń.

Tekst ślubowania pierwszoklasistów

B. Rozwój społeczny – jak go wspieramy?

- uczymy, jak zachować się asertywnie, nie naruszając granic innych osób,
- kształtujemy empatię i postawę życzliwości wobec innych,
- doskonalimy umiejętność rozpoznawania i nazywania uczuć – swoich i cudzych,
- dbamy o integrację zespołu i przyjazną atmosferę w klasie,
- zwracamy uwagę na umiejętność pracy w grupie,
- rozwijamy postawę szacunku wobec innych oraz tolerancji wobec odmienności,
- przeciwdziałamy przemocy i wykluczeniu,
- wspieramy wychowawczą rolę rodziny i więzi z bliskimi.

Dlaczego nam na tym zależy?

Bo mamy świadomość, jak wielkie znaczenie dla dziecka ma rodzina oraz poczucie przynależności społecznej i umiejętność porozumiewania się z innymi.

*Ćwiczenia powodują rozwój, brak ich zastój
i zanik ostateczny. Szkoła, uczelnie wyższe,
musztry wojskowe, sale gimnastyczne i wszelkie
boiska dowodzą, że tylko dzięki ćwiczeniom
człowiek wznosi się wyżej i wyżej*

C. Rozwój fizyczny – jak go wspieramy?

- troszczymy się o zdrowie i prawidłowy rozwój naszych uczniów,
- uczymy zasad zdrowego odżywiania,
- przekonujemy, że ruch jest ważną częścią życia, a sport może być świetną zabawą,
- pokazujemy atrakcyjne sposoby na aktywne spędzanie czasu wolnego,
- kształtujemy postawę współzawodnictwa, a nie rywalizacji,
- ćwiczymy umiejętność przegrywania,

- uświadamiamy zagrożenia i pokazujemy, jak zachować się w sytuacji niebezpieczeństwa,
- dbamy o to, by dzieci znały zasady ruchu drogowego i podstawy pierwszej pomocy.

Dlaczego nam na tym zależy?

Bo wiemy, że dziecko, którego potrzeby fizyczne są zaspokojone, efektywniej się uczy i szybciej rozwija.

*Tamten idzie coraz wyżej pchany ciekawością,
ów zawziął się na samego siebie i postanowił
zwyciężyć niezdarność swoją, zwyciężyć samego siebie.
Wszyscy oni w posuwaniu się naprzód,
w pokonywaniu trudności znajdują szczęście.*

M. Zaruski

D. Rozwój intelektualny – jak go wspieramy?

- przekonujemy, że zdobywanie nowych umiejętności jest nagrodą samą w sobie,
- motywujemy do samodzielnego zdobywania wiedzy i bezustannego poszukiwania, ciekawych obszarów,
- ćwiczymy pamięć i umiejętność efektywnego uczenia się,
- dajemy przestrzeń do rozwijania talentów i zdolności,
- szanujemy indywidualność i własne zdanie,
- zachęcamy do samodzielnego, krytycznego myślenia,
- uczymy mądrego, selektywnego poszukiwania informacji,
- dostosowujemy metody i formy pracy do możliwości ucznia,
- otaczamy dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi opieką specjalistów,
- kształtujemy nawyk sięgania po książkę,
- uczymy postawy szacunku do polskiego dziedzictwa kulturowego,
- rozwijamy wyobraźnię i wrażliwość estetyczną,
- stwarzamy warunki do poznawania świata za pomocą metod aktywizujących (multimedialnych, badawczych, eksperymentów)

Dlaczego nam na tym zależy?

Bo wierzymy, że każde dziecko uczy się we własnym tempie i może osiągnąć sukces na miarę swoich możliwości.

W czasie rejsów ujawniły się istotne cechy Zaruskiego. Był wymagający (...), a jednocześnie życzliwy i serdeczny w stosunku do wychowanków, wyrozumiały i opiekuńczy. Bardzo troszczył się o ludzi, ich zdrowie i bezpieczeństwo. Jego pogoda, poczucie humoru, umiejętności pedagogiczne i wysoka kultura bardzo ułatwiały życie (...)

Nauczyciele „od Zaruskiego” - jakie wyzwania sobie stawiamy?

- szukamy sposobów, by motywować uczniów do nauki i podtrzymać ich zapał,
- wciąż się doskonalimy i rozwijamy swoje umiejętności
- pobudzamy do szukania, zamiast dawać gotowe rozwiązania,
- dostosowujemy materiał do potrzeb i możliwości uczniów,
- łagodzimy konflikty, pomagamy dzieciom radzić sobie z emocjami i dążymy do rozwiązywania problemów bez agresji,
- obserwujemy naszych uczniów i aktywnie słuchamy tego, co do nas mówią,
- jesteśmy otwarci na współpracę i dialog z rodzicami,
- staramy się być sprawiedliwi i bezstronni w swoich ocenach,
- tworzymy atmosferę pełną zrozumienia,
- szanujemy indywidualność i samodzielne myślenie.

Dlaczego nam na tym zależy?

Bo praca z dziećmi to nasza pasja i każdego dnia staramy się być lepsi w tym, co robimy.

5. Diagnoza środowiska wychowawczo - profilaktycznego

Program wychowawczo-profilaktyczny został opracowany na podstawie analizy potrzeb i problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- wyników ankiety skierowanej do uczniów klas 2 – 6,
- wyników ewaluacji wewnętrznej,
- wyników nadzoru pedagogicznego,
- ewaluacji programu wychowawczego i programu profilaktyki realizowanych w roku szkolnym 2016 / 2017,
- wniosków i analiz z pracy zespołów (zespołów przedmiotowych, zespołu ds pomocy psychologiczno – pedagogicznej, zespołów wychowawczych),
- obserwacji zachowań uczniów,

W wyniku diagnozy wyłoniono obszary problemowe:

- niedostateczne poczucie bezpieczeństwa uczniów na terenie szkoły,
- konflikty rówieśnicze, zachowania agresywne, nieumiejętność radzenia sobie

z emocjami,

- niewystarczająca komunikacja pomiędzy uczniami, a nauczycielami dotycząca oceniania,
- brak odpowiedniej wiedzy nt cyberprzemocy i odpowiedzialnego korzystania z mediów społecznościowych,
- wyzwania związane z wprowadzeniem nowej podstawy programowej kształcenia ogólnego,
- wzmacnianie wychowawczej roli szkoły.

Opracowanie wyników ankiety skierowanej do uczniów klas 2 -6 pozwoliło przyjrzeć się wartościom, które są ważne dla dzieci i młodzieży uczącej się w naszej szkole. Wśród nich najczęściej powtarzały się:

- miłość do bliskich,
- współpraca,
- tolerancja dla ludzi odmiennych kulturowo i religijnie oraz osób niepełnosprawnych,
- przyjaźń,
- uczciwość,
- sprawiedliwość,

- szacunek,
- tradycja,
- wiara.

6. Podstawowe założenia realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego

Szkolny program wychowawczo - profilaktyczny realizowany w naszej placówce opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez Radę Pedagogiczną i Radę Rodziców wynikających z opracowanych w placówce koncepcji pracy oraz Misji i Wizji Szkoły.

Treści szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego są spójne ze Statutem Szkoły i Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne MEN na dany rok szkolny.

Założenia programu znane są wszystkim pracownikom szkoły i rodzicom, wszystkie podmioty placówki są zaangażowane w jego realizację. Szkoła współpracuje ze środowiskiem zewnętrznym, korzystając z oferty instytucji wspierających działalność wychowawczą i profilaktyczną placówki.

7. Cele ogólne programu

Podstawowym celem realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym i ryzykownym. Ważnym elementem realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego jest kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły. Ponadto sformułowano poniższe cele:

- Wspieranie harmonijnego i wszechstronnego rozwoju uczniów z uwzględnieniem ich indywidualnych potrzeb i możliwości. Zapewnienie im bezpieczeństwa fizycznego, psychicznego i emocjonalnego. Wspomaganie w procesie nabywania wiedzy i umiejętności . Kształtowanie postaw i nawyków, rozpoznawanie własnych predyspozycji, które zapewnią przygotowanie do dorosłego życia oraz kontynuacji nauki na dalszym etapie.

- Wprowadzenie młodych ludzi w świat wartości, w tym ukazywanie wiedzy jako podstawy rozwoju . Podkreślanie znaczenia współpracy, solidarności, szacunku, budowanie poczucia godności do własnej osoby i tolerancji dla ludzi odmiennych kulturowo i religijnie, osób niepełnosprawnych, wskazywanie wzorców postępowania, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych i rodzinnych. Przygotowanie uczniów do funkcjonowania w grupie szkolnej i aktywnego w niej działania.
- Wzmacnianie poczucia tożsamości indywidualnej, kulturowej, narodowej, przywiązania do historii i tradycji Polski, przygotowanie i zachęcanie do podejmowania działań na rzecz środowiska szkolnego i lokalnego, w tym do angażowania się w wolontariat.
- Rozbudzanie ciekawości poznawczej uczniów poprzez wyposażenie ich w taki zasób wiadomości oraz kształtowanie takich umiejętności, które w przyszłości pozwolą im lepiej funkcjonować i zrozumieć świat. Rozwijanie takich kompetencji jak kreatywność i innowacyjność.

8. Cele szczegółowe programu

A. Bezpieczeństwo ucznia oraz organizacja pomocy w sytuacji zagrożenia.

Zagadnienie	Działania
Kształtowanie zachowań sprzyjających zdrowiu	<ul style="list-style-type: none"> - Korygowanie wad postawy oraz wymowy, - Kształtowanie nawyku dbania o własne zdrowie, zwracanie uwagi na higienę, wygląd, - Organizowanie przeglądu stomatologicznego, przesiewowego badania słuchu i innych programów medycznych, - Wdrażanie do aktywnego spędzania czasu wolnego, - Prowadzenie zajęć, warsztatów i pogadek o tematyce prozdrowotnej, - Opieka pielęgniarki, logopedy, psychologa, pedagoga,
Zwiększenie bezpieczeństwa ucznia w szkole i poza nią	<ul style="list-style-type: none"> - Doskonalenie warunków bezpiecznego funkcjonowania ucznia w szkole i poza nią, - Ochrona uczniów przed skutkami niepożądanych działań osób z zewnątrz,

	<ul style="list-style-type: none"> - Eliminowanie zagrożeń pożarowych, organizacja próbnego alarmu przeciwpożarowego, - Przedstawienie zasad bezpiecznego poruszania się po drogach , ze szczególnym zwróceniem uwagi na bezpieczną drogę do szkoły, - Organizowanie zajęć prowadzonych przez policjantów, strażaków, strażników miejskich, ratowników medycznych, - Zaznajamianie i systematyczne przypominanie zasad bezpiecznego poruszania się po drogach, podróżowania, nawiązywania znajomości, wypoczynku nad wodą, itp., - Zapoznawanie z zasadami bezpiecznego korzystania z Internetu i innych urządzeń elektronicznych, - Kształtowanie gotowości i umiejętności udzielania pierwszej pomocy, - Organizowanie warsztatów pierwszej pomocy przedmedycznej w każdej klasie, - Doskonalenie umiejętności szacowania ryzyka sytuacyjnego, rozpoznawanie nietypowych sygnałów o niebezpieczeństwie, - Uświadamianie zagrożeń w codziennym życiu..
Sytuacja ekonomiczna	<ul style="list-style-type: none"> - Rozpoznanie i monitorowanie sytuacji bytowej uczniów, - Organizowanie dożywiania (<i>Posiłek dla ucznia</i>) - Współpraca z OPS, - Zwolnienie z opłaty za ubezpieczenie, - Dofinansowanie wyjść, wycieczek, zielonej szkoły, - Możliwość otrzymania stypendium szkolnego oraz zasiłku.
Profilaktyka uzależnień	<ul style="list-style-type: none"> - Uczenie dzieci sposobów wyrażania własnych emocji, radzenia sobie ze stresem i asertywnego przeciwstawiania się negatywnemu wpływowi grupy rówieśniczej, - Realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów pro-

	<p>gramów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych,</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prowadzenie pogadanek i warsztatów tematycznych dla uczniów, organizowanie przedstawień profilaktycznych, - Kształtowanie umiejętności refleksyjnego, celowego korzystania z elektronicznych nośników informacji - Przyjęcie w placówce Programu Ochrony Dziecka, prowadzenie warsztatów na temat bezpiecznego korzystania z internetu, zagadnień hejtingu i ochrony danych, - Zapraszanie rodziców na spotkania ze specjalistami terapii uzależnień, - Doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych - Objęcie opieką psychologa i pedagoga uczniów, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych, - Włączanie, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.
Trudności w nauce	<ul style="list-style-type: none"> - Diagnozowanie trudności w nauce, - Dostosowanie wymagań do indywidualnych możliwości uczniów, - Przekazywanie rodzicom wiedzy na temat przyczyn i istoty niepowodzeń dydaktycznych, przekazywanie wskazówek i możliwości szukania wsparcia, - Organizowanie pomocy wewnątrzklasowej (koleżeńskiej), - Pomoc ze strony nauczyciela przedmiotu (nadrobienie zaległości, dodatkowe wyjaśnienie partii materiału) - Umożliwienie uczęszczania na „odrabianki” organizowane w świetlicy, - Współpraca z Poradnią PP

Problemy rodzinne	<ul style="list-style-type: none"> - Diagnozowanie problemów rodzinnych dziecka, - Współpraca z instytucjami pomocowymi – OPSem, Sądem Rodzinnym, kuratorami, policją - Wdrożenie w placówce <i>Programu Ochrony Dziecka</i> - Prowadzenie warsztatów dla dzieci nt praw dziecka i miejsc, gdzie można uzyskać wsparcie.
-------------------	--

B. Wychowanie do życia społecznego.

Cele	Zadania
<ol style="list-style-type: none"> 1. Poszanowanie innych ludzi, tolerancja. 2. Wpojenie szacunku dla pracy i osiągnięć innych ludzi. 3. Dostrzeganie wartości rodziny w życiu człowieka. 4. Rozbudzanie więzi społecznych – koleżeństwo i przyjaźń. 5. Funkcjonowanie w społeczności szkolnej. 6. Wspieranie rozwoju osobowego ucznia w samodzielnym rozwiązywaniu własnych problemów. 7. Przygotowanie uczniów do świadomego i odpowiedzialnego uczestnictwa w życiu publicznym. 	<ul style="list-style-type: none"> - Rozwijanie tolerancji wobec ludzi z niepełnosprawnością, o innej religii i innych przekonaniach. - Uczenie kultury bycia w różnych sytuacjach – umiejętność porozumiewania się. - Zaangażowanie w działalność samorządową w szkole. - Rozbudzanie więzi społecznych (koleżeństwo, przyjaźń). - Poznanie praw i obowiązków ucznia. - Budzenie szacunku dla pracy. - Kształtowanie umiejętności bycia członkiem zespołu klasowego. - Podtrzymywanie tradycji rodzinnych. - Zainteresowanie pracą zawodową rodziców.

KLASY I-III

ZAGADNIENIA

1. Integracja zespołu klasowego.
2. Zasady działania samorządu klasowego i szkolnego.
3. Lojalność w kontaktach koleżeńskich, cechy dobrego kolegi, przyjaciela.
4. Pomoc koleżeńska – okazywanie akceptacji wobec osób z niepełnosprawnością, innego wyznania.
5. Pomoc słabszym i chorym.
6. Wstępne wprowadzanie praw człowieka, dziecka.
7. Umiejętność skutecznego porozumiewania się - formy grzecznościowe.
8. Związki uczuciowe w rodzinie, drzewo genealogiczne.
9. Szacunek wobec członków rodziny, współodpowiedzialność za atmosferę życia rodzinnego.
10. Stwarzanie sytuacji sprzyjających integracji rodziny ze szkołą.

FORMY

pogadanki, spotkania z członkami rodzin, scenki rodzajowe, drzewa genealogiczne, albumy, zajęcia integracyjne, projektowanie dokumentów: kontrakt klasowy, przydzielenie zadań i ról związanych z funkcjonowaniem grupy, szkoły, konkursy,

KLASY IV

ZAGADNIENIA

1. Historia mojej rodziny, czym jest rodzina dla każdego człowieka, praca zawodowa rodziców, moje miejsce w rodzinie.
2. Postawy i zachowania kolegów wobec siebie, wzajemna pomoc w trudnych sytuacjach
3. Osoby z niepełnosprawnością są wśród nas.

FORMY

drzewo genealogiczne rodziny, uroczystości, zwyczaje i tradycje rodzinne (Dzień Babci, Dzień Dziadka, Dzień Matki), udział w zajęciach integracyjnych, profilaktycznych, pomoc koleżeńska

KLASY V

ZAGADNIENIA

1. Deklaracja praw człowieka.
2. Konwencja o prawach dziecka.
3. Obowiązki w szkole.
4. Obowiązki dziecka w rodzinie.
5. Istota koleżeństwa i przyjaźni.
6. Umiejętność rozpoznawania uczuć i wyrażania tych uczuć w sposób asertywny.

FORMY

zapoznanie z fragmentami aktów prawnych, pełnione funkcje, zadania szkolne ucznia, zawody, konkursy, prace na rzecz szkoły, udział w zajęciach wychowanie do życia w rodzinie.

KLASY VI i VII

ZAGADNIENIA

1. Kultura współżycia w społeczności uczniowskiej.
2. Odpowiedzialność za siebie i innych oraz rozumienie konsekwencji swojego postępowania.
3. Znaczenie rodziny w życiu człowieka.
4. Prawo człowieka do intymności i ochrona tego prawa.

FORMY

sformułowanie praw i obowiązków dziecka jako członka rodziny, trenowanie postawy asertywnej (inscenizacje, wchodzenie w rolę), wspólne spotkania dzieci i rodziców, samoocena.

C. WYCHOWANIE PATRIOTYCZNE I OBYWATELSKIE

Cele	Zadania
1. Kształtowanie postaw patriotycznych i szacunku do własnego kraju.	- Poznanie i poszanowanie symboli narodowych. - Kształcenie szacunku do tradycji narodowych, regionalnych, szkolnych i kultywowanie ich.
2. Rozwijanie i okazywanie szacunku dla dobra wspólnego i dokonań przeszłych pokoleń.	- Zapoznanie z pojęciami Wspólnota Europejska i tożsamość narodowa.
3. Kształtowanie poczucia świadomości obywatelskiej.	- Organizowanie uroczystości szkolnych z okazji rocznic narodowych, lokalnych.
4. Kształtowanie podstawowych, ogólnoludzkich zasad moralnych.	- Budzenie szacunku dla każdego człowieka. - Wdrażanie do tolerancji wobec innych poglądów i przekonań. - Wskazywanie obszarów odpowiedzialności za siebie i innych.

KLASY I-III

ZAGADNIENIA

1. Symbole narodowe (flaga, godło, hymn).
2. Rozumienie pojęć: ojczyzna, państwo, stolica, kontynent.
3. Początki państwa polskiego, dawne stolice, legendy.
4. Warszawa – stolica Polski.

5. Szkoła – lokalizacja, nazwa, adres.
6. Ważniejsze urzędy w dzielnicy, mieście.
7. Patron naszej szkoły – M. Zaruski.

FORMY

zajęcia edukacyjne (godło Polski, hymn Polski), pogadanki, literatura, filmy, wystawki, gazetki, udział w uroczystościach, zwiedzanie miejsc pamięci narodowej, wycieczki lokalne.

KLASY IV

ZAGADNIENIA

1. Znajomość hymnu państwowego (daty i miejsca powstania, okoliczności, w których jest śpiewany, postawa).
2. Znajomość godła i flagi państwa (legendy).
3. Kraje sąsiadujące z Polską.
4. Uroczystości państwowe i święta szkolne.
5. Obowiązki i prawa ucznia.

FORMY

utrwalenie hymnu narodowego, wycieczki do miejsc pamięci, analiza mapy Europy, wybór samorządu klasowego, szkolnego, udział w apelach, uroczystościach szkolnych,

KLASY V

ZAGADNIENIA

1. Miejsce Polski w Europie.
2. Szacunek dla symboli narodowych, tradycji i ważnych rocznic.
3. Pielęgnowanie polskich tradycji narodowych- rocznice ważnych wydarzeń.
4. Zasady demokracji. Poznanie ludzi o innych poglądach i religii.

FORMY

przygotowanie i udział w ważnych uroczystościach rocznicowych na terenie szkoły i miasta, udział w wyborach do Samorządu Uczniowskiego, przydział obowiązków w klasie, wycieczki, spotkania z ciekawymi ludźmi.

KLASY VI i VII

ZAGADNIENIA

1. Aktywne uczestnictwo w wyborach do samorządu uczniowskiego: kształtowanie postaw obywatelskich właściwych społeczeństwu demokratycznemu.

2. Patriotyzm współczesnego Polaka.
3. Wrzesień – miesiącem pamięci narodowej.
4. Istota Wspólnoty Europejskiej.
5. Zachowanie tożsamości narodowej we wspólnocie.
6. Ogólnoludzkie zasady moralne i humanistyczne.

FORMY

udział w kampanii wyborczej Samorządu Uczniowskiego, przypomnienie ważnych rocznic wydarzeń historycznych (wrzesień 1939, 11 listopada 1918, 3 maja 1791)- przygotowanie okolicznościowych apeli, gazetek, prac plastycznych, wycieczki, poznanie krajów UE (mapa, konkursy), pielęgnowanie polskich tradycji narodowych, języka (święta, udział w konkursach recytatorskich, plastycznych, literackich).

D. EDUKACJA REGIONALNA I DZIEDZICTWO KULTUROWE

CELE	ZADANIA
<ol style="list-style-type: none"> 1. Zainteresowanie uczniów kulturą, tradycjami i możliwościami rozwoju własnego regionu. 2. Rozwijanie wrażliwości estetycznej poprzez uczestnictwo w życiu kulturalnym miasta, dzielnicy. 3. Budzenie poczucia przynależności do środowiska lokalnego i społeczności szkolnej. 	<ul style="list-style-type: none"> - Promowanie walorów Warszawy i Bielan. - Kontakty ze środowiskiem lokalnym. - Budzenie współodpowiedzialności za najbliższe otoczenie.

KLASY I-III

ZAGADNIENIA

1. Poznanie szkoły, tradycje najbliższego otoczenia, dzielnicy i miasta.
2. Najciekawsze miejsca przyrodnicze, historyczne w najbliższym otoczeniu.
3. Znane postacie miasta, związek patrona z Warszawą.

FORMY

kroniki szkolne, wycieczki: miasto i okolice, konkursy, spotkania z ciekawymi ludźmi związanymi z najbliższym otoczeniem, wystawy muzealne

KLASY IV

ZAGADNIENIA

1. Moja miejscowość dawniej i dziś.
2. Patroni naszych ulic (dzielnica).
3. Patron szkoły.
4. Regionalne podania, legendy, muzyka, taniec.

FORMY

wycieczki po okolicy, mieście, wykonanie planu dzielnicy, miasta, pogadanka na godzinie wychowawczej, wystawka,

KLASY V

ZAGADNIENIA

1. Znani ludzie, mieszkańcy Warszawy.
2. Patron – jego życie i twórczość.
3. Przeszłość historyczna naszego regionu.
4. Stolica w starej fotografii.
5. Dzieje szkoły.

FORMY

udział w obchodach uroczystości i świąt, spotkania z ciekawymi (zasłużonymi dla miasta, regionu) ludźmi, wycieczki- miasto, region , zdjęcia rodzinne, wystawy muzealne, album miasta, kronika szkolna,

KLASY VI i VII

ZAGADNIENIA

1. Życie codzienne miasta.
2. Mazowsze wczoraj, dziś, jutro- przyroda, architektura, dziedzictwo kulturowe.
3. Najciekawsze zabytki polskiej architektury.
4. Sylwetki osób zasłużonych dla środowiska lokalnego, regionu, kraju.
5. Patron – jego życie i twórczość.
6. Elementy historii regionu i ich związki z historią i tradycją własnej rodziny.

FORMY

pogadanki, udział w konkursach, wycieczki, rajdy po okolicy; albumy rodzinne, spotkania z ciekawymi ludźmi.

E. WYCHOWANIE DO PERCEPCJI KULTURY

CELE	ZADANIA
1. Kształtowanie szacunku dla dóbr kultury, sztuki, twórczości artystycznej.	- Uświadomienie uczniom wartości kultury w życiu.
2. Przygotowanie do świadomego i odpowiedzialnego korzystania z dóbr kultury i środków komunikacji medialnej.	- Korzystanie z dóbr kultury. - Kształtowanie umiejętności krytycznego odbioru sztuki, przekazu medialnego.
3. Kształtowanie wrażliwości estetycznej, przygotowanie do percepcji sztuki.	- Organizowanie życia kulturalnego na terenie szkoły. - Rozbudzanie zainteresowań czytelniczych. - Troska o estetykę pomieszczeń szkolnych

KLASY I-III

ZAGADNIENIA

1. Czasopisma i literatura dziecięca – rozbudzanie zainteresowań czytelniczych.
2. Dbłość o czystość języka polskiego.
3. Korzystanie z biblioteki, kina, teatru, wystaw.
4. Twórczość dziecięca
5. Znani polscy artyści i ich dzieła.
6. Umiejętność zachowań fair - play podczas zawodów sportowych i konkursów.

FORMY

zajęcia edukacyjne w bibliotece, wycieczki, apele okolicznościowe, zajęcia w pracowni komputerowej, wyjazdy do teatru, kina, zawody sportowe, konkursy

KLASY IV – VII

ZAGADNIENIA

1. Korzystanie z dóbr kultury dla rozwijania własnej osobowości (teatr, kino, muzea, filharmonia).
2. Piękno literackiego języka polskiego.
3. Rozwijanie czytelnictwa.
4. Kultura żywego słowa – szukamy mistrza języka polskiego
5. Media jako potencjalne źródło wiedzy o rzeczywistości, języku i postawach.
6. Znani artyści i ich dzieła.
7. Podtrzymywanie tradycji i życia kulturalnego na terenie szkoły.
8. Troska o estetykę pomieszczeń szkolnych.
9. Umiejętność zachowania się w czasie imprez sportowych i artystycznych.

FORMY

filmy, wystawy, koncerty, przedstawienia teatralne; imprezy klasowe i szkolne - andrzejki, wigilia klasowa, dyskoteki szkolne; albumy, projekty edukacyjne; dekorowanie sal, gazetki klasowe, szkolne; konkursy, korzystanie z biblioteki szkolnej, udział w rywalizacji czytelniczej między klasami; uczestnictwo w wystawach lokalnych, koncertach

9. Zadania i obowiązki podmiotów realizujących program

Efektywne oddziaływanie wychowawczo – profilaktyczne jest możliwe tylko przy współpracy i zaangażowaniu wszystkich grup odpowiedzialnych za tworzenie i realizację programu oraz wzajemnym poszanowaniu kompetencji każdego z organów placówki.

A. Dyrekcja szkoły:

- dba o prawidłowe funkcjonowanie szkoły, o poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej placówki, o kształtowanie twórczej atmosfery pracy w szkole,
- wspiera finansowo i organizacyjnie działania profilaktyczne w środowisku szkolnym,
- stwarza warunki do prawidłowej realizacji Konwencji Praw Dziecka oraz umożliwia uczniom podtrzymywanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i religijnej,
- kontroluje wypełnianie przez uczniów obowiązku szkolnego,
- organizuje szkolenia dla nauczycieli,
- dba o zapewnienie bezpieczeństwa na terenie szkoły;
- aktywnie współpracuje z rodzicami,
- działa na rzecz indywidualnych potrzeb uczniów, szczególnie z niepełnosprawnościami.

B. Zespół ds. pomocy psychologiczno – pedagogicznej:

- nadzoruje prawidłową realizację zaleceń opinii i orzeczeń,
- współpracuje z Sądem Rodzinnym, Policją, Ośrodkiem Pomocy Społecznej, poradniami i innymi instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny,
- diagnozuje problemy wychowawcze, wspiera nauczycieli w ich rozwiązywaniu,
- poprzez działania wychowawcze kształtuje wśród uczniów i rodziców świadomość prawną w zakresie ponoszenia konsekwencji za popełniony czyn,
- doskonalą swoje kompetencje w zakresie wychowania i profilaktyki;
- rozpoznaje i zaspokaja indywidualne potrzeby rozwojowe uczniów,
- określa formy i sposoby udzielania pomocy,
- działa na rzecz zorganizowania pomocy materialnej,
- rozwija umiejętności wychowawcze nauczycieli i rodziców,

- organizuje zajęcia wyrównawcze, pracuje z uczniem zdolnym oraz uczniem z problemami edukacyjno-wychowawczymi,
- dzieli się swoją wiedzą i doświadczeniem w ramach pracy zespołu psychologiczno-pedagogicznego.

C. Nauczyciele, wychowawcy świetlicy:

- reagują na przejawy łamania norm społecznych i zasad,
- wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów,
- udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych, w oparciu o rozpoznane potrzeby uczniów,
- dbają o zdrowie i bezpieczeństwo dzieci podczas zajęć dydaktycznych i opiekuńczych.

D. Rodzice:

- współdziałają z nauczycielami i wychowawcami w sprawach wychowania i kształcenia dzieci oraz zespołem ds pomocy psychologiczno – pedagogicznej,
- współpracują przy tworzeniu Programu Profilaktyczno – Wychowawczego,
- regularnie uczestniczą w zebraniach i spotkaniach przeznaczonych dla rodziców.

10. Przewidywane efekty oddziaływań wychowawczo - profilaktycznych

A. Dla uczniów:

- poprawa jakości relacji rówieśniczych,
- zmniejszenie liczby agresywnych zachowań,
- wzrost wiedzy uczniów na temat praw dziecka, pierwszej pomocy przedmedycznej oraz szkodliwego działania substancji psychoaktywnych.

B. Dla pracowników szkoły:

- wzrost kompetencji zawodowych,
- wsparcie w rozwiązywaniu problemów poprzez współpracę w zespołach zadaniowych i wychowawczych.

B. Dla rodziców:

- wiedza nt oferty edukacyjnej szkoły,
- wpływ na życie szkoły w zakresie tworzenia i realizacji zadań wychowawczych i profilaktycznych,
- usystematyzowanie wiedzy na temat emocji, mechanizmów agresji, przemocy oraz uzależnień.

Profil absolwenta – do czego dążymy, czyli jaki jest uczeń, który kończy naukę u Zaruskiego?

- zna zasady dobrego wychowania,
- odróżnia dobro od zła,
- wytrwale dąży do celu,
- ma poczucie własnej godności i wartości,
- jest wrażliwy na piękno przyrody,
- zdobywa wiedzę,
- szanuje pracę cudzą i własną,
- szanuje symbole, historię i tradycje swojego narodu,
- kieruje się dobrem drugiego człowieka,
- zna zasady bezpiecznego zachowania.

10. Ewaluacja programu

Przebieg działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły co roku poddany zostanie procedurze badania efektywności. Nad oceną skuteczności programu czuwać będzie zespół ds. ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego powołany przez dyrekcję szkoły. Zadaniem zespołu jest opracowanie planu ewaluacji, organizacja badań oraz opracowanie wyników, które pozwolą zaopiniować:

- cele (czy osiągnęliśmy to, co zamierzaliśmy?)
- wyniki (jakie są efekty naszych działań?)
- proces (czy sposób realizacji sprzyjał skuteczności?)

Jako narzędzia ewaluacji wykorzystane zostaną informacje zwrotne pochodzące od przedstawicieli wszystkich grup osób, które były zaangażowane w projektowanie działań wychowawczych i profilaktycznych:

- dyrekcji (wnioski z nadzoru pedagogicznego),
- wychowawców (protokoły klasyfikacyjne poszczególnych klas),
- nauczycieli (kwestionariusz własnych osiągnięć),
- zespołu ds pomocy psychologiczno - pedagogicznej (wywiad, analiza dokumentów)
- rodziców (ankieta skierowana do RR)

Z wynikami prac zespołu w formie raportu ewaluacyjnego zostanie zapoznana Rada Pedagogiczna i Rada Rodziców. Najważniejsze wnioski ze wspomnianego dokumentu będą służyły doskonaleniu pracy placówki poprzez dostarczenie wszechstronnych informacji na temat dotychczasowej skuteczności działań oraz zapotrzebowania na zmiany w kolejnym roku szkolnym.

Program wychowawczo-profilaktyczny został uchwalony przez Radę Rodziców, w porozumieniu z Radą Pedagogiczną dnia 25 września 2017 r.